

1769.

1. * Ackermannius : Rhapsodia quaestorium in foro quotidie obvenientium, neque tamen legibus decisisarum - Catt. 21. Progranna, quo ordinarius senior et reliqui facultatis iuridicæ ambores memoriā Ackermannianam intulēunt.
2. * Borussus. Progranna, quo ordinarius senior ceteris que facultatis iuridicæ ambores memoriae Borussianam intulēunt.
3. * Bleemamus, Iohann Augustus : De transactione in criminibus, in hinc reipublicae nullius pretii. Programma, quo ordinarius senior et reliqui doctores fac. iur. summos in jure honoros ... Iohanni Augusto Bleemamus ... collatos indicunt.
4. * Kannius, Christianus Carolus : Rhapsodia quaestorium in foro quotidie obvenientium, neque tamen legibus decisisarum. Catt. 22. Progranna, quo ordinarius senior et reliqui doctores fac. iur. ... summos in jure honoros Christianus Carolus Kannius et Christianus Murens Tetmadius ... indicunt.

- 1769
5. Bauner, Henr. Gorpetz, fac. iur. procuratellae
rius: super decimationes novissimis - - -
Programma, quo summus iuri scientiae honoros
- - . Comte Friderico Behrisch - - . habendas
indicit.
  6. Bauner, Henr. Gorpetz: Tenda feminca esse
feminina.
  7. Bauner, Henr. Gorpetz: Tenda Franca non
esse feminina.
  8. Bauner, Henr. Gorpetz: De mendando jure
Criminali.
  9. Bauner, Henr. Gorpetz: De mendando jure
Criminali.
  10. Breuning, Christianus Henr.: Observaciones de fa-
ctus circa metalla.
  11. Breuning, Christianus Henr.: Rejire Thesauri in fundo
venusto non tradito
  12. Breuning, Christianus Henr.: Reprovatione rei
et libellum scriptum.

1769.

tutore & puto pupillae

13. Breuning, Christianus Huc: ~~De procuratore rei~~
~~ad legatum scriptum~~

14. Breuning, Christianus Huc: An chirographum cancel-
latum in sueat debiti remittit onus?

15. Breuning, Christianus Huc: De commisato rei in corpo
ratio.

16. Breuning, Christianus Huc: An habe actio ex con-
tracta differat a conditione ex moribus?

17. Breuning, Christianus Huc: In differentia canticia-
nis rem pupilli salvam fore ex jure Romano
et fratre posterino.

18. Breuning, Christianus Huc: An advocate licet
libem negative contentori contra conscientiam?

19. Beemannus, Joannes Augustus: Super Iudiciorum IV
Impositoris constitutione: De majeestate imperii
R. 4.

20. Einert, Christianus Gallus: De lege Paecilia et
Tidia

1769.

21. Grunius, Augustus Thüringen Sigismund: *Resolutiones nonnullam salicabis ex communis pro aliis sociis obserati delatis*
22. Hennig, Balthasar Gottlob: *De collectione causa iuris et secretorum Tongrianae & dominatio eius pontificis factrice*
23. Herrmann, Ioh. Iac. Henr.: *De variis causis iusta huius Doctorum.*
24. Herrmann, Ioh. Iac. Henr.: *Turgaldii*
25. Hommel, Carolus Ferdinandus, ius. iur. procurator: *Programma, quo remuos in jure abrogare possemus . . . Iohann. Gottlieb Breverus . . . indicat.*
26. Hommelius, Carolus Ferdinandus: *De antistephana praeclario i Programma, quo sollempna Doctoralia Forum Christiani Rostii indicat.*

10155

1769, 1.

MEMORIAM
AKERMANNIAM
IN AVDITORIO PETRINO
DIE VIII. FEBRVARII HORA IX. RECOLENDAM
INDICVNT
ORDINARIUS
SENIOR CAETERIQUE FACVLTATIS
IVRIDICAE ASSESSORES

RHAPSODIA
*Quaeſtionum in foro quotidie obvenientium,
neque tamen legibus decisarum.*
Collectio XXI.

LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA.
1769.

МАИИАМЯДА

ADDITIONES PETRINAE

DIC MELI FENRARIÆ HONORIS RECOPINATUM

1. EDITIONE

ОБРАЗНАЯ
СИНОР ГУСТРОВА ТАКАТГАГА

ПРИЧИТАЕЩАЯСЯ

АДОБСИЯ

СИНОР ГУСТРОВА ТАКАТГАГА
ПРИЧИТАЕЩАЯСЯ

Collatio XXXI

ПАЛАТИН

СИНОР ГУСТРОВА ТАКАТГАГА

601

1

*Mente captum aut mutum dominus feodi admittere
potest, inuitis simultanee inuestitis.*

Condonat dominus feloniam non solum in se, verum etiam in tertios commissam. Interest enim potissimum domini vasallos vtile habere; ergo si inutilibus contentus esse velit, non virgere hoc possunt alii; ac si virgant, iis recte respondetur, id quod petunt, esse de iure tertii. Nec vero ius quaesitum agnatis eripitur, quod demum post domini declarationem: se tali homine non virorum, nascitur, arg. II. F. 36. ibi: *feudum retinere non potest, qui ipse servire non valet.* MOELLER in Semestribus lib. 3. cap. 34. ita scribit: *In aula electoris Saxonici me praefente duos nobiles inuestitos memini, quorum alter coecus erat, alter surdus et mutus et quidem ita natus. Inuestitus quoque fuit alius pupillus, quem tutor non tantum mutum et coecum, sed manibus pedibusque captum et comitiali insuper morbo obnoxium dicebat, multum agnatis reclamantibus. Itaque in voluntate domini positum, utrum admittere velit nec ne?* Modo monstrata recipias, de quibus I. P. S. lib. 1. art. 4. *Uffe Altviele unde uffe Twerge erschirbt weder len noch erbe, noch uffe Krupel kint.* Si non de veris monstris haec accipias, textus, ut in allo-

diali, ita etiam feodali, successione exoleuisse putandus. Dissentit LYNKER Decis. 136. Redeo ad feloniam, qua admissa v. c. neglecta renouatione inuestiture, libere dominus condonat, frustra agnatis repugnantibus. Parum enim interest, vtrum felonia in dominum an in alium commissa sit, L. 71. ff. ad L. Falcid. L. 6. ff. quae in fraud. credit. Nec argumentum ex II. F. 24. capit. vlt. nec ex Conflit. 27. P. 3. in contrarium ducitur, quoniam hae leges casum loquuntur, quo dominus feloniam etiam contra tertium commissam viciisci constituit. Si vero non vlciscatur sed remittat potius, nihil hoc ad agnatos, quibus non prius, quam sequuta domini vindicta, ius enascitur.

*Exheredare parentes liberos non possunt ob alias, quam
quae inquisitionem specialemerentur,
iniurias.*

Grauem et inhonestam iniuriam Nouella 115. cap. 3. §. 2. requirit, vt propter eam liberi exheredes scribi possint. Ea res cum ex arbitrio iudicis tota penderet, BERGER in Oeconomia Iuris, vt tamen aliquam certam regulam in re incerta ponenter, tunc saltim, si delictum verum liberi parentibus obiecissent, exheredationem permittit. Sic vero plus quam par est, liberis indulgetur. Sunt enim iniuriae quaedam nullam criminis obiectionem continentibus multo atrociore, quam si aliquid leuis criminuli obiciatur. Nempe si filius patrem *eine nichtswürdige Canaille und sacramentifischen Hundsfut* aestuante iracundiae calore appellauerit, hoc, ersi nullam delicti mentionem contineat, tamen grauius puto, quam si ob stuprum virginis illatum verberanti patri adolescens: *Vater ihr habt es ja in der Jugend eben so gemacht,* respondeat. Ut taceam ei qui patrem suum furem appelleret, plerumque non in mentem, venire, vt eum furti insimulet, sed triviali solum conuicio vti, nec de furto obiciendo cogitare. Malim ergo regulam potius hanc praescribere: exheredationem locum non habere, nisi iniuria

ria talis fuerit, propter quam, si viuus eum denunciasset pater, liberis inquisitio dictanda fuisset, aut etiam si crimen patri non leue, sed tale, propter quod pater relegari potuisset, obiciatur. Non possumus tamen, utrū cupiamus, tam certis omnia lineis terminare, quin subinde suum arbitratio iudicis regnum nihilominus obtineat.

Si quis fundum possidet, non solum libertatem naturalem, verum etiam possessionem libertatis naturalis habere, praefunitur.

In possessorio summarissimo si quis possessionem libertatis naturalis alleget, non opus habet rotulo.

Possessorium summarissimum his verbis quidam instituerat: *Ich besize die an Eulenburger Wege gelegene so genante Lorenz Wiese und befinde mich dhaber auch zugleich in dem Besize der natürlichen Freyheit, auf solcher irgend eine Dienstbarkeit, sie mag Nahmen haben wie sie immer wolle, von niemanden zu leiden. Nachdem nun also auch Beklagter keinen Besitz des sich angemachten Weges beyzubringen in Stande seyn wird, gleichwohl aber derselbe am 3. Merz dieses Jahres über solche Wiese gefahren, ferner aber daraus, dass niemand in den Besize einer auszuhörenden Dienstbarkeit sich befindet, nothwendiger Weise folget, dass ich in Besize der natürlichen Freyheit sey, so bitte Beklagten: dass er bey 20. Thaler Strafe sich aller Beinträchtigungen, insondereit des Fahrens, enthalten möge, auf zu erlegen.* In termino affirmabat reus pétitorum hunc fundum possidere, negabat autem praefacte eum possessionem libertatis naturalis habere, se enim potius in possessione esse super pratum venuendi. In rotulo, quem petitor afferebat, testes interrogati:

R 3

Ob

Ob Zeugen jemals gesehen, dass Beklagter über diese Wiese gefahren? Respondebant, se hoc non vidisse. Reus, cum nullum contrarium rotulum attulisset, sed sibi persuaderet, auctore, cuius testes mere negantes erant, non probante, absolutoriam adfuturam esse, acta ut iacebant, transmittebantur. Iam intet assessores multi existimabant: petitorem repellendum videri, quoniam ex eo, quod eius testes non viderant quemquam, praeter dominum, in prato vehere, nihil sequeretur, neque enim ita, ut in actione negotiora per petitorium instituta, libertatem naturalem praesumi posse, propterea, quod in possessorio non ius sed factum regnarent, adeoque presumtiones omnes abesse deberent. Sed respondimus, nihil quidem testimonia adducere probare, attamen quoniam in possessorio summarissimo si quis libertatis naturalis possessionem allegaret, haec propositio, *nego quemquam in possessione iuris vobundi esse*, tanquam Negatiua nulla probatione indigat, testibus plane non opus videri, sed reo incumbere possessionem viae demonstrare. Eatenus enim nihil inter petitorium atque possessorum interesse. Adeoque reum, licet auctor nihil probasset, condemnauimus, quoniam ei incubuisse, contrarium demonstrare. Sunt quidem, fateor, plane diuersa: liberum presumi, liberum esse, et esse in possessione libertatis, cum non omnis liber etiam libertatem vere possideat, *L. 10. ff. de liber. cauf.* attamen hanc propositionem: *Nego tibi possessionem esse vobundi*, quis non videt esse negatiuam. Factum neganti autem per rerum naturam nulla probatio imponi potest. Praeterea in *L. 32. ff. de seruit. praed. vrbani*. Julianus diferte ait: *Natura servitutum est, ut possideri non possit, sed intelligitur possessionem earum habere, qui aedes possidet*. Itaque sufficere existimauerim, si petitor possessionem fundi probet. Adde *L. 3. §. 3. ff. vti possidet*. Sic non solum libertas, verum etiam possessio libertatis praesumitur, si modo fundi possessio probata fuerit. Nam cum presumtiones liberent ab onere probandi, cur non eadem ab onere demonststrandi liberauerint?

Bona

*Bona rusticorum censitica feoda quidem sunt, sed leges
feodales in iis exulant.*

*Excipienda tamen Erbriechter Lehne, in quibus priuatio
ab feloniam obtinet.*

Ius feodale scriptum locum non habet in feodis rusticis, unde rigor iuris circa feloniam non obseruatur. B O E H M E R *Consult. T. Part. 2. Resp. 141. et Resp. 145. CARPZ. lib. 6. Resp. 108. num. 3.* Nec enim succeditur in iis ex communi manu et simultanea inuestitura, sed et libere vendi possunt. Ex his tamen nemo arguat, haec ignobilia feoda rusticorum vera beneficia non esse, cum adsit fidelitas iurato promittenda et inuestitura solennis, deinde etiam operae sive seruitia, et germanice *Lehne* appellentur: Immo, vt vasalli in parium curia, ita censiti, in causis bona censitica concernentibus, coram domino stare tenentur, nec potest iudex requisitus insinuationem citationis denegare. L Y N K E R *Decis. 886.* Quae omnia haec vera feoda esse, satis indicant. Vide *Academische Reden über Majscov. Ius Feud. cap. 3. §. 26.* Sed feodales libri beneficia respiciunt mere nobilium militaria, non rustica. Attamen si propter officium iudici pagano datum fuerit *ein Erbriechter Lehne*, cum super tali feodo pterumque etiam in curia vasallorum Dresdensi inuestitura petenda sit, non raro successio ex communi manu et priuatio feodi ob feloniam obtinet. Respicienda in ea re potissimum inuestiturarum litterae, si quidem dubium nemini erit, posse etiam nobilem rusticos suos in id consentientes ita inuestire, vt omnia capita iuris feodalis ita locum habeant, vt in feodis nobilibus moris est.

Haec nostro more placuit publicare vt, indicaretur Oratio
anniversaria in memoriam I O H A N N I S S I G F R I D I

A K E R -

AKERMANNI, mercatoris quondam Lipsiensis, in iuris studiosos
stipendio legato liberalissimi. Eum die proximo Mercurii recolet
IOHANNES AVGVSTVS BARTHEL Lipsiensis, senatoris filius,
qui obiter quaedam: *de ratione iudiciorum in Germania veteri se-
lennium* differet. Igitur RECTOREM ACADEMIAE MA-
GNIFICVM, ILLVSTRISSIMOS GOMITES, VTRIVSQUE
REIPVBLICAE PROCERES ET NOSTROS GENERO-
SISSIMOS NOBILISSIMOSQVE CIVES humanissime ro-
gamus, vt adesse atque eum beneuelle audire velint.

P. P. Dominica Estomihi M D C C L X I X.

ULB Halle
003 594 440

3

Sb

Farbkarte #13

10155

1769, 1.

MEMORIAM
AKERMANNIAM
IN AUDITORIO PETRINO

DIE VIII. FEBRVARII HORA IX. RECOLENDAM

INDICVNT

ORDINARIUS
SENIOR CAETERIQUE FACULTATIS
IVRIDICAE ASSESSORES

RHAPSODIA

*Quaestionum in foro quotidie obvenientium,
neque tamen legibus decisarum.*

Collectio XXI.

LIPSIAE

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

1769.